

МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ВІВЦЕМАТОК АСКАНІЙСЬКОЇ ТОНКОРУННОЇ ПОРОДИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВОВНОВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ

С. Л. Дрозд

ascitsr_priemnaya@ukr.net

Інститут тваринництва степових районів імені М. Ф. Іванова
«Асканія-Нова» – Національний науковий селекційно-
генетичний центр з вівчарства
вул. Соборна, 1, смт Асканія-Нова, Чаплинський р-н,
Херсонська обл., 75230, Україна

Досліджено молочну продуктивність вівцематок та їх дочок таврійського типу асканійської тонкорунної породи, розподілених на три групи за вовноюю продуктивністю.

Встановлено тенденцію до переваги за молочністю як за одну добу, так і за 21 день лактації у вівцематок з високим настригом чистої вовни. Крім цього показано досить високу мінливість цієї ознаки у маток з низьким та середнім рівнем вовноюю продуктивності (37,47 та 31,56% відповідно), в той час як у маток з високим настригом митої вовни відповідний коефіцієнт був нижчим, ніж у перших двох груп (23,25%).

Встановлено також корелятивний зв'язок між настригом чистої вовни у вівцематок та їх молочністю, зокрема, з підвищенням вовноюю продуктивності величина коефіцієнту кореляції зменшується і в кінцевому результаті стає негативною.

Стосовно молочної продуктивності дочок встановлено, що найвищим рівнем ознаки відрізняється молодняк, отриманий від матерів з високим настригом митої вовни, а найнижчий – з низьким рівнем.

Коефіцієнт успадкованості дослідженої ознаки в популяції мериносових овець асканійської селекції відносно низький і знаходиться на рівні 0,001.

Ключові слова: вівцематки, нащадки, молочна продуктивність, лактація, коефіцієнт кореляції, коефіцієнт успадкованості

MILK PRODUCTIVITY of EWES ASCANIAN FINE-FLEECE BREED DEPENDING on the WOOL PRODUCTIVITY

S. L. Drozd

ascitsr_priemnaya@ukr.net

Ascania Nova Institute of Animal Breeding in the Steppe Regions
named after M. F. Ivanov - National Scientific Selection-Genetics
Center for Sheep Breeding
1, Soborna Street, Askania Nova, Chaplynka district,
Kherson region, 75230, Ukraine

The milk productivity of Tauria Type Ascanian Fine-Fleeced Breed ewes and their daughters, that were divided into three groups in terms of wool productivity, was researched.

In ewes with high clean wool yield was defined the tendency of the excellence of milk productivity as per day, so and during 21 days of lactation. Also it shows a rather high variability of this trait in ewes with low- and middle-wool productivity (respectively 37.47 and 31.56%), while in ewes with a high clip of washed wool this coefficient was at a lower level than at the first two groups (23.25%).

Established the correlation between the clean wool yield of ewes and its milking capacity, in particular, with increasing of the wool productivity the value of correlation coefficient is reduced, and at the end result becomes negative.

Regarding to the milk productivity of daughters, it is found that the highest level of this trait, have the young ewes, obtained from mothers with high washed wool yield, and the lowest have ewes with low level of washed wool yield.

Coefficient of heritability of the investigated trait in a population of Ascanian Merino Sheep Breed is relatively low and stands at 0,001.

Keywords: ewes, descendants, milk yield, lactation, the correlation coefficient, heritability coefficient.

МОЛОЧНАЯ ПРОДУКТИВНОСТЬ ОВЦЕМАТОК АСКАНИЙСКОЙ ТОНКОРУННОЙ ПОРОДЫ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ ШЕРСТНОЙ ПРОДУКТИВНОСТИ

С. Л. Дрозд

ascitsr_priemnaya@ukr.net

Институт животноводства степных районов имени М. Ф. Иванова
«Аскания-Нова» – Национальный научный селекционно-генетический центр по овцеводству
ул. Соборная, 1, пгт Аскания-Нова, Чаплинский р-н,
Херсонская обл., 75230, Украина

Исследована молочная продуктивность овцематок таврийского типа асканийской тонкорунной породы и их дочерей. Животные были распределены по показателям шерстной продуктивности на три группы.

Установлена тенденция превосходства молочной продуктивности, как за сутки, так и за 21 день лактации, у овцематок с высоким настригом чистой шерсти. Кроме того показана довольно высокая изменчивость этого признака у маток с низким и средним уровнем шерстной продуктивности (соответственно 37,47 и 31,56%), в то время, как у маток с высоким настригом мытого волокна соответствующий коэффициент был на более низком уровне, чем у первых двух групп (23,25%).

Установлена корреляционная связь между настригом чистой шерсти овцематок и их молочностью, в частности, с повышением шерстной продуктивности величина коэффициента корреляции уменьшается и в конечном результате становится отрицательной.

Относительно молочной продуктивности дочерей установлено, что наивысшим уровнем признака отличается молодняк, полученный от матерей с высоким настригом мытой шерсти, а самым низким – от матерей с низким уровнем.

Коэффициент наследуемости исследуемого признака в популяции мериносовых овец асканийской селекции относительно низкий и находится на уровне 0,001.

Ключевые слова: овцематки, потомки, молочная продуктивность, лактация, коэффициент корреляции, коэффициент наследуемости.

При вдосконаленні продуктивних якостей тонкорунних овець потрібно враховувати не тільки вовнову та м'ясну продуктивність, а й молочність вівцематок. Матки, що мають високу молочність, забезпечують кращий ріст та розвиток ягнят у підсисний період [1].

Овече молоко – цінний харчовий продукт, який містить усі необхідні для організму ягняти поживні речовини, вітаміни та мікроелементи. Воно є незамінним джерелом енергії в перші години і дні життя, сприяє виробленню імунітету до багатьох захворювань. Споживання достатньої кількості молозива підвищує життєздатність ягнят та забезпечує їх високу збереженість [2].

Вовнова і молочна продуктивність пов'язані і зумовлені загальною спадковою основою, морфологічною структурою і фізіологічними функціями одного і того ж організму. Вони являють собою кінцевий біологічний продукт взаємовідносин організму з умовами середовища та головним чином з годівлею [3].

Деякі фахівці вважають, що ці дві продуктивності конкурують у розподілі корму, внаслідок чого одна розвивається за рахунок іншої. Якщо це припущення вірне, то кореляція між молочністю та настригом вовни повинна бути негативною [5, 4]. Це і спонукало провести дослідження даного питання у овець асканійської тонкорунної породи.

Матеріал і методика досліджень. Робота виконана в умовах племзаводу "Асканія-Нова" на поголів'ї овець таврійського типу асканійської тонкорунної породи, які були розподілені за рівнем вовнової продуктивності на три групи: I – з низьким – 2,4 кг (n=60), II – з середнім – 3,0 кг (n=60) та III група – з високим – 3,6 кг (n=60) настригом чистої вовни та їх дочок у віці 3 років.

Для характеристики усіх трьох груп вівцематок на 21-й день лактації визначили живу масу молодняку шляхом зважування до 0,1 кг та розрахунку добових приростів молодняку, а також молочної продуктивності за одну добу і за період від народження до зважування.

Отримані матеріали оброблено методами варіаційної статистики за М. А. Плохинським [6].

Результати досліджень. В таблиці 1 наведено рівень молочної продуктивності вівцематок з різним настригом вовни. Встановлено, що за одну добу лактації більшу кількість молока продукували вівцематки III групи - 1,219 кг, показники I і II груп склали відповідно 1,173 та 1,089 кг. В цілому, спостерігається тенденція до підвищення молочності маток зі збільшенням настригу вовни. При цьому, середньоквадратичне відхилення показника було майже однаковим в усіх трьох групах і становило: в I групі – 0,44, II – 0,34 і в III – 0,28 кг. Коефіцієнт мінливості був найвищим у групі I – 37,47% та найнижчим у групі з найбільшою молочністю - 23,26%.

За 21 день лактації більшу кількість молока мали також вівцематки III групи – 25,6 кг, найменшу тварини II групи – 22,9 кг, а середньоквадратичне відхилення виявилось найвищим в I групі – 9,23 кг, як і коефіцієнт мінливості – 37,47%, хоча в цілому в усіх трьох

Таблиця 1. Молочна продуктивність маток, кг

Група тварин	n	За добу			За 21 день лактації		
		$\bar{X} \pm S\bar{x}$	σ	Cv, %	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	σ	Cv, %
I	33	1,173±0,08	0,44	37,47	24,6±1,66	9,23	37,47
II	38	1,089±0,06	0,34	31,54	22,9±1,19	7,21	31,56
III	34	1,219±0,05	0,28	23,26	25,6±1,05	5,95	23,25

групах коефіцієнт мінливості був на доволі високому рівні, що свідчить про високу варіабельність цієї ознаки.

При цьому слід зазначити, що з підвищенням молочності маток коефіцієнт мінливості ознаки у визначених групах знижується від 37,47 до 23,25%.

Молочна продуктивність дочок, отриманих від вівцематок з різним рівнем настригу митої вовни, дещо відрізнялася від материнської в бік підвищення молочності (табл. 2). Так, показник за одну добу II групи становив 1,236 кг проти 1,089 кг у їх матерів, III – 1,334 кг проти 1,219 кг відповідно. У той час, як у вівцематок I групи та їх дочок він був майже на однаковому рівні - 1,173 кг проти 1,127 кг.

Таблиця 2. Молочна продуктивність вівцематок, отриманих від матерів з різним настригом чистої вовни, кг

Група тварин	За добу			За 21 день лактації		
	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	σ	Cv, %	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	σ	Cv, %
I	1,127±0,13	0,31	27,86	23,7±2,69	6,60	27,86
II	1,236±0,10	0,24	19,81	25,9±2,10	5,14	19,81
III	1,334±0,15	0,34	25,24	28,0±3,16	7,07	25,24

За одну добу середньоквадратичне відхилення показника у дочок, як і у матерів, був майже на однаковому рівні і становив – в I групі – 0,31; II – 0,24; III – 0,34. Коефіцієнт мінливості в I та II групах був на досить високому рівні і становив 27,86 та 25,24% відповідно, в той час як в другій групі він був дещо нижчим – 19,81%.

Як і вівцематки III групи, їх дочки мали найвищий показник за 21 день лактації – 28,0 кг. Різниця між матерями та їх нащадками поля-

гає в тому, що найнижчим показник був у дочок I групи (23,7 кг), а у матерів другої групи (22,9 кг). Коефіцієнт мінливості як за одну добу, так і за 21 день лактації був найнижчим у маток другої групи (19,81%) і найвищим у першій (27,86%). Тобто нащадки, отримані від матерів з низьким та високим настригами митої вовни, відрізняються більшою мінливістю цього показника, ніж матері з середнім настригом вовни (19,81%).

Коефіцієнт кореляції між настригом чистої вовни та молочністю вівцематок за добу становив: у I групі - +0,288, II - +0,221, у III - -0,163. Отже, зі зростанням молочності і вовнової продуктивності мериносових овець величина коефіцієнту кореляції між ними знижується і в третій групі стає негативною.

Коефіцієнт кореляції між настригом чистої вовни та молочністю у нащадків становив: в I групі - +0,258; II - -0,135; III - -0,665. Тобто підтверджується вище вказане, що з підвищенням настригу митої вовни кореляційний зв'язок між вовною та молочною продуктивністю стає негативним.

Коефіцієнт успадкованості молочної продуктивності дочок, отриманих від вівцематок з різним рівнем вовнової продуктивності, був в усіх трьох групах на доволі низькому рівні (0,001).

Висновки Вівцематки з різним настригом чистої вовни та їх нащадки мають доволі високі показники молочної продуктивності. Встановлено, що з підвищенням настригу чистої вовни вектор коефіцієнту кореляції з молочною продуктивністю спрямований у негативний бік. Коефіцієнт успадкованості цієї ознаки відносно низький і знаходиться на рівні 0,001.

Список використаної літератури

1. Галатов. А. Н. Влияние скрещивания на качество молока тонкорунных овец / А. Н. Галатов // Зоотехния. – 1991. – № 10. – С. 28-31.
2. Молочная продуктивность маток с одинаковым и двойным приплодом / Н. И. Владимиров, Д. А. Быков, С. Г. Катаманов и др. // Овцы, козы, шерстяное дело. – 2009. – № 3. – С. 29-30.
3. Груев В. Корреляция между молочность, шерстностью и живым весом овец / В. Груев // Международный сельскохозяйственный журнал. – 1959. – № 2. – С.109-119.
4. Шарипов А. Я. Продуктивные и некоторые биологические качества овец породы ромни-марш с разным уровнем настрига шерсти : автореф. дис.. на соискание учен. степени канд. с.-х. наук / А. Я. Шарипов. – Дубровицы, 1990.
5. Атаев Д. А. Влияние молочности овец на шерстную продуктивность / Д. А. Атаев // Сборник научно-исследовательских работ аспирантов. – Ставрополь, 1968. – Вип. 1. – С. 62-68.
6. Плохинский Н. А. Руководство по биометрии для зоотехников Н. А. Плохинский. – М.: Колос, 1969. – 247 с.